

ADVIES

KLEINE PROJECTEN

AANVRAAG: Best of the Fest: Catalunya

NR: BKL2015-031

AANVRAGER: Parktheater Eindhoven

BIJEENKOMST ADVIESCOMMISSIE: 8 september 2015

BEGROTING: € 212.196

AUTEUR ADVIES: Geert Lenders en Janneke van Laar

GEVRAAGDE BIJDRAGE: € 61.000 (29%; gevraagd als subsidie)

1. ALGEMEEN

Best of the Fest is een initiatief dat ontstond in samenwerking met het toenmalige bureau Eindhoven|Brabant2018. In 2013 vond de eerste editie plaats. Het is een festival dat culturele en innovatieve regio's die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van theater verbindt met Brabant. Na het niet behalen van de titel Culturele Hoofdstad van Europa, worden de partners nu niet meer gezocht bij voormalige culturele hoofdsteden, maar in het netwerk Districts of Creativity waar Brabant anderhalf jaar geleden lid van werd. Voor 'Best of the Fest: Catalunya' wordt een bijdrage van Brabant C gevraagd. Namens het initiatief verschenen mev. Giselle Claessens en dhr. Mons de Goede van het Parktheater, in de functies van respectievelijk deeltjesversneller en horizonhunkeraar, om een toelichting te geven op de aanvraag. In het vraaggesprek kwamen onder meer de internationale verbinding en samenwerkingsvormen en het publieksbereik aan de orde.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 VERPLICHT

a. Het project is van hoge kwaliteit, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap of heeft een ontwikkelkarakter met het oog op reële groei naar hoge culturele kwaliteit (score: voldoende)

Best of the Fest gaat plaatsvinden in afwisselende biënnales: in de oneven jaren rond theater, in de even jaren samenwerking met Tanzmesse Düsseldorf rond dans. Constante factor is de groei van het aantal te betrekken partners van het Districts of Creativity Network. Ieder jaar staat bovendien een ander onderzoeksthema centraal. Deze drieslag, die de organisatie nog moet nestelen in het bewustzijn van het publiek, maakt het moeilijk een helder profiel aan het project te geven. In 2015 is ook het onderzoeksthema tweeledig: de relatie tussen het festival en de Districts of Creativity enerzijds, en buurtcultuur anderzijds.

Het programma kent verder drie categorieën: 'publiekstrekkers', 'vernieuwing in de programmering van het Parktheater' en 'sterke vrouwen'.

Het thema buurtcultuur heeft betekenis voor Brabant. Sinds ongeveer vijf jaar vinden op dit gebied veel ontwikkelingen plaats, mede o.i.v. het Buurtcultuurfonds dat provincie en Prins Bernhard Cultuurfonds samen oprichtten, en dat bij veel woningcorporaties navolging vond. De adviescommissie heeft grote waardering voor de voorstelling 'Oma's' van Michèle van Rijzewijk in dit kader. Ook voor het overige zijn aan het programma van 2015 namen verbonden waar de adviescommissie kwaliteit van verwacht. Het Parktheater is een plek waar het Fonds voor de Podiumkunsten nadrukkelijk investeert in innovatie van de theatersector. Hierin weerspiegelt zich het vertrouwen van de commissie in Parktheater-programmeur Mons de Goede en GREC Festival-directeur Ramon Simó. Naast het festival met voorstellingen en culturele uitwisseling gaat de aanvraag voor een groot deel ook om verdieping en onderzoek naar de toekomst van theater. Daarbij wordt verbinding met maatschappelijke thema's gezocht. Hoewel de grote hoeveelheid aan gelaagdheid van het project de focus wat vertroebelt, is de commissie overtuigd van de kwaliteit van de betrokken partners. Tevens is zij overtuigd van de algehele artistieke visie van Parktheater op Best of the Fest met betrekking tot de innovatie van het theater door middel van internationale samenwerking met innovatieve regio's met vooruitstrevende theaterstructuren

b. Het project versterkt het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant op duurzame wijze of heeft een ontwikkelkarakter met het oog op duurzame versterking van het cultuursysteem (score: goed)

Wat betreft het buurtcultuurprogramma rond een buurttheater ziet de adviescommissie potentie voor een interessante voorbeeldwerking voor Brabant.

Ten tweede wil het project de positie van podiumkunsten in het Districts of Creativity Network versterken. Elk jaar wordt een nieuwe DC-regio toegevoegd. Na volgend jaar Nordrhein-Westfalen is dat in 2017 Schotland. In deze aanpak en keuzes ziet de adviescommissie potentieel. Hoewel de aanvraag nu niet is gericht op die edities, ziet de commissie hierin voldoende bevestiging van het perspectief van de algemene DC-netwerk aanpak die met deze editie wordt ingezet. Zij kijkt uit naar het vervolg in komende jaren, met name wat betreft een opbrengst van meer internationaal kwaliteitsaanbod in Eindhoven/Brabant, en anderzijds natuurlijk meer internationale optreedmogelijkheden voor Brabantse gezelschappen, alles met sterker financieel draagvlak. Door deze zoektocht naar nieuwe publieksgroepen en het maken van internationale verbindingen heeft de commissie er vertrouwen in dat Best of the Fest:Catalunya de aanzet zal zijn naar duurzame versterking van het Brabants cultuursysteem.

c. Het project is ten minste van nationale betekenis of heeft het potentieel daar in maximaal 3 jaar toe te leiden (score: goed)

Het festival brengt repertoire van internationale betekenis dat nog niet eerder in Nederland te zien was. Het Fonds voor de Podiumkunsten draagt bij aan het evenement, omdat het Parktheater een voorbeeldrol vervult in het onderzoeken van nieuwe concepten voor theaters. Realisatie van samenwerking met meerdere internationale (DC-netwerk) partners vestigt internationale aandacht op Eindhoven en op Brabantse makers. In ieder geval wordt samengewerkt met overheidsinstellingen die multilateraal werken, zodat het uitwisselingsaspect steeds in het project aanwezig is.

Het marketingplan richt zich voor publieksbereik nog volledig op de regio Eindhoven. Sterkere invulling van betekenis voor een breder publiek bij komende edities zal eraan bijdragen dat het ontwikkelkarakter ook op dit punt wordt overstegen.

d. In het project is sprake van ondernemerschap (score: voldoende)

De samenwerking met buitenlandse partners heeft mede ten doel om door uitwisseling en landelijke doorverkoop, internationaal aanbod van hoog niveau te presenteren tegen lagere kosten. Het marketingplan geeft op dit punt geen doelen en strategie en de begroting voor 2015 laat ook nog geen opbrengsten hiervan zien. De commissie heeft geen vertrouwen in opbrengsten van betekenis uit dit model. De gedachte om gebruik te maken van gezelschappen die in de buurt zijn is op zichzelf slim, maar de commissie verwacht niet dat grote gezelschappen van internationale betekenis ander voordeel zullen geven dan beperkte reiskosten. Het echelon daaronder zal misschien relatief meer voordeel willen geven, maar de commissie wil geen aanpak stimuleren die uiteindelijk ten koste gaat van wat medewerkers betaald zouden moeten krijgen. Het landelijk doorverkopen als verdienmodel kan bovendien afbreuk doen aan het exclusieve karakter van het festival en de daaraan verbonden landelijke uitstraling en aantrekkelijkheid voor publiek.

De aanvrager mikt voor groei naar financiële onafhankelijkheid van Brabant C op beschikbaar komen van internationale fondsen door samenwerking met DC-netwerk partners. De samenwerking met het Catalaanse instituut Ramon Llull geeft hiervoor als pilot een bescheiden indruk, waar het in de toekomst niet bij moet blijven. De directeur van het Parktheater is toegetreden tot de organisatie die het Nederlands (Brabants) partnerschap in het DC-netwerk organiseert. Het is nu wellicht nog te vroeg om een duidelijk beeld te geven van hoe de verbinding met het DC-netwerk ten opzichte van andere buitenlandse partners kan gaan bijdragen aan de kracht van het festival. De commissie ziet daar in een vervolg met belangstelling naar uit.

Het marketingplan is omvangrijk maar heeft tegelijkertijd een beperkte scope: het festival van dit jaar onder de aandacht brengen van publiek in de regio Eindhoven. Dit moet leiden tot een gemiddelde zaalbezetting van 50%, een bescheiden ambitie voor een festival dat internationale top programmeert. In 2016 staat dans centraal, het kan lastig kan zijn daarmee voort te bouwen op het beeld dat 2015 is opgeroepen. Tevens moet dan het publiek groeien, ook qua geografische spreiding. Dat beoogde nieuwe publiek buiten Eindhoven heeft dan via de marketinginspanningen van 2015 nog helemaal geen besef van wat er in Eindhoven gaande is.

Het onderzoeks/debatprogramma, verderop als belangrijk innovatief aspect genoemd, blijft in het marketingplan buiten beschouwing.

Al met al geeft het marketingplan zo een weinig creatief, haast obligaatsbeeld. Dat is een gemis voor een festival dat zich nieuw in de markt wil zetten, met een complex profiel. Het marketingplan moet een punt van aandacht zijn bij de komende edities.

e. Het project is nieuw of geeft een nieuwe impuls aan een bestaand project of organisatie (score: goed)

Best of the Fest heeft eenmaal een pilot gekend in de culturele hoofdstad-setting. Sinds het wegvallen daarvan is gekozen voor verbinding met DC-netwerk. In die context is het festival nieuw en de start van een podiumkunst-netwerk daarbinnen dat in de komende jaren moet groeien. Interessant vindt de commissie de verbinding van reguliere presentatie van theateraanbod met debat/onderzoek. In het verleden onderscheidde in Brabant alleen Incubate zich daarmee, op bescheiden wijze. Ook Festival Boulevard is er recent mee begonnen, en zo ziet de commissie zich een aspect met potentie ontwikkelen in het Brabants festivallandschap. De adviescommissie zou het waarderen als de aanvrager het voortouw neemt om hier afstemming in profilering van Brabant als zodanig in te bewerkstelligen. Dat zou meteen ook een element zijn in de invulling van de breder dan lokale betekenis van het evenement.

f. Het project draagt bij aan talentontwikkeling in de provincie Noord-Brabant (score: goed)

In het kader van Beste of the Fest is de jonge Eindhovense theatermaakster Michèle Rijzewijk de kans geboden een productie in de stad te maken, naar analogie van een voorbeeld uit Barcelona, dat in het festival ook met vakgenoten wordt bediscussieerd. Het project 'Stratum Oma's' wat hier uit voort is gekomen, wordt door de commissie als zeer sterk ervaren. De commissie ziet de potentie om hier veel meer gebruik van te maken, bijvoorbeeld door er aandacht aan te besteden in het gespreksprogramma of het concept te verkopen. Zij adviseert om dusdanige projecten meer aandacht te geven en dit bij de volgende editie sterker aan te pakken. De opdracht van Michèle Rijzewijk past in het talententrajec dat wezenlijk onderdeel is van ThinX. Voor 2016 wordt een nog uitgebreider talentenprogramma voor Brabantse makers in het vooruitzicht gesteld rond dans.

2.2 FACULTATIEF (minimaal 2)

g. Het project ondersteunt de ontwikkeling van een culturele hotspot (score: onvoldoende)

Bij de huidige editie is dit nog niet van toepassing. In het ontwikkelbeeld dat de aanvrager met dit project heeft, gaat Strijp S in de komende jaren een duidelijke rol spelen in het festival. De adviescommissie zal dat bij een vervolgaanvraag beoordelen.

h. Het project is innovatief, doordat het zich binnen zijn discipline of sector onderscheidt in inhoud, uitvoering of cultureel ondernemerschap en specifiek daarmee het cultuursysteem versterkt (score: goed)

De aanpak met het onderzoeks karakter past zoals gezegd in een relevante vernieuwende stroming in Brabantse festivals. Ook de verbinding met het Districts of Creativity Network die de aanvrager met het project legt beschouwt de adviescommissie als een relevante en onderscheidende toevoeging aan de ontwikkeling van podiumkunsten in Brabant.

i. Het project draagt bij aan de vrijetijdseconomie van de provincie Noord-Brabant (score: onvoldoende)

Voor dit criterium positioneert het festival zich vooral als business to business onderzoeksevenement voor de theatersector door problemen aan te pakken waar theaters nu mee geconfronteerd worden. De aanvrager verwacht dat op termijn de impact op de aanbodkant groter is dan op de rechtstreekse publieksopbrengsten. De vraag is hoe zich dat verhoudt tot de ambitie om in de komende jaren gestaag te groeien in publiek en geografische spreiding daarvan. De commissie herkent in deze motivatie in de aanvraag in elk geval geen voldoende bereik of ambitie op dit punt. Zij wijst erop dat bij een vervolgaanvraag, die geen ontwikkelkarakter meer kan hebben, dit criterium verplicht voldoende zal moeten scoren.

j. Het project kan rekenen op draagvlak in de Brabantse samenleving (score: onvoldoende)

De overweging op dit criterium in de aanvraag maakt een belangrijk statement: de enige manier om het theater perspectief te geven in een sterk veranderende samenleving, is het betrekken van de samenleving bij de ontwikkeling van dat perspectief. Het thema buurtcultuur past daarbij, maar is onvoldoende om het hele project hiervoor voldoende te laden. Voor het overige constateert de commissie dat het evenement nog niet sterk in de Brabantse samenleving wordt gepositioneerd.

k. Het project ligt in het verlengde van het profiel van Brabant (score: onvoldoende)

De indirecte argumentatie dat het Brabants (innovatie)profiel de reden is voor het Brabants lidmaatschap van het DC-netwerk, en dat het festival de aandacht vestigt op dit netwerk en zijn doelen, vindt de commissie voor het project zelf al onvoldoende relevant, en daar komt bij dat de marketing in zijn geheel, dus ook op dit punt, nog onvoldoende sterk is.

l. Bij het project is sprake van samenwerking met een of meer andere partijen, waarbij tenminste een partij behoort tot een domein buiten de culturele sector (score: voldoende)

De aanvrager geeft ruim voldoende voorbeelden voor samenwerkingen buiten de cultuursector, met name met enkele onderwijsinstellingen. Hierboven aangeduide thematieken en te betrekken partijen geven de mogelijkheid om meer de diepte in te gaan, maar de concrete uitwerking daarvan blijft nog oppervlakkig.

De adviescommissie constateert daarnaast dat relevante partijen buiten de cultuursector bij het onderzoeksdeel van het project niet worden genoemd. Dit jaar zouden dat in elk geval partijen op het terrein van buurtcultuur moeten zijn (zoals woningcorporaties, Conceptenbouwers, Stichting Worstebrood, de post-academische buurtcultuur-opleiding voor kunstenaars in Brabant door Cal-XL, Tante Netty, Buurtcultuurfonds Noord-Brabant). Ook de wederkerigheid van de internationale samenwerkingen moet een punt van aandacht blijven.

m. Het project wordt uitgevoerd binnen of in samenwerking met de Brabantse topsectoren (score: nvt)

Dit criterium is niet aan de orde, in deze fase van het festival zijn er nog geen projecten met betrekking tot deze sectoren.

3. ADVIES

De adviescommissie is positief over het concept van Best of the Fest en ziet de potentie van een belangrijk ontwikkelperspectief binnen de innovatie van theater, internationalisering van het aanbod in Brabant en internationalisering van het aanbod uit Brabant. De commissie adviseert daarom dit project als ontwikkelproject voor het gevraagde bedrag te ondersteunen. Belangrijke verbetermogelijkheden zijn nog wel aan te wijzen met het oog op voldoende perspectief in die ontwikkeling van het evenement:

- in de marketing van het evenement, met een herkenbaar en aansprekend meerjarig profiel, gerichtheid op nationaal publiek;
- de verzelfstandiging op de lange duur, mede door een meer realistisch uitgewerkt verdienmodel en een strategie voor financiering door andere partijen;
- uitbouw en versterking van de internationale positie via het DC-netwerk.

De adviescommissie zal in een vervolgvorstel toetsen of deze punten en andere kritische kanttekeningen solide en overtuigend worden geadresseerd.

4. SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIE

George Lawson | voorzitter
 Leo Spreksel
 Ruth Giebels
 Line Rousseau
 Sylvia Dornseiffer
 Ankie Til

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.